

N:o 136.

Af Herr **R. Carlén**: Angående ändringar i 11 § af 20 kapitlet Strafflagen.

För ett par år sedan väcktes inom denna Kammare motioner om fullständig revision af strafflagen, gående ut på straffens nedsättning och strafflatitudens minskning. Motionerna afstyrktes visserligen af Lag-Utskottet, som mot den yrkade nedsättningen af straffen anmärkte, att lagen varit tillämpad så kort tid, att man då ännu ej kunde med säkerhet bedöma, huruvida den ifrågasatta genomgående förändringen var af behovet påkallad. Emellertid erkände Utskottet, att brottmålslagstiftningens annaler redan hade att uppvisa *»många fall då straffbestämmelserna i afseende å minimum för itererad stöld kunde anses nog stränga»*; och enda anledningen, hvarför ej Utskottet ingick i närmare undersökning om behovet af en lagförändring i berörda detalj, upp-gafs vara den, att motionerna ej dertill föranledde, enär de åsyftade en revision af lagens alla straffbestämmelser. Lag-Utskottets betänkande bifölls af Riksdagen, sedan likväl dåvarande Justitie-statsministern, samme man som kontrasignerat strafflagen, i ett anförande inom Första Kammaren medgifvit, att åtskilliga straffbestämmelser måhända voro för stränga, och att *»minimum i strafflatituden för ganska många brott utan våda skulle kunna nedsättas.»*

Att detta omdöme företrädesvis gäller de itererade tjufnadsbrotten lär ej kunna af någon förnekas. Andra iterationen stöld kan ej försonas med mindre än 2 års och 2 månaders straffarbete och den tredje ej med mindre än 6 års dylikt arbete, äfven om det tillgripnas värde är aldrig så ringa och brottet föröfvats under de mest förmildrande omständigheter. I våra grannländer Norge och Danmark är lagstiftningen härutinnan, hvad angår minimum, vida mildare. I *Norge* är minsta straffet för simpelt Tyveri tredje gången eller oftare endast 6 månaders straffarbete, hvaremot i *Danmark* samma brott, huru ofta det än föröfvats, kan under vissa syn-

nerligen förmildrande omständigheter försonas med till och med böter eller några dagars simpelt fängelse, under det det normala straffet är bestämdt för Tyveri tredje resan till minst 8 månaders och fjerde resan eller oftare till minst 1 års straffarbete; hvartill kommer att i begge dessa länder *det särskilda iterationsstraffet bortfaller, derest 10 år förflutit efter det straffet för förra tjufnaden undergått.*

Det torde vara öfverflödigt erinra, hurusom för stränga strafflagar ej allenast strida mot rättfärdighetens kraf utan äfven i öfrigt motverka straffens ändamål, äfvensom att särskildt alltför långa fängelsestraff medföra det menliga för samhället, att de i allt fall nog dryga fängvårdsomkostnaderna oskäligt förhöjas. För den, som ej närmare studerat vår strafflag, torde deremot vara nödigt upplysa, att en mildring i straffbestämmelserna för itererad stöld i ingen mån bryter harmonien i lagen, utan tvärtom gör densamma fullständigare. Endast i fråga om tjufnadsbrott stadgar nemligen lagen särskilda iterationsstraff; och den likställighet i afscende å straff, som nu förefinnes emellan andra och tredje iterationen af enkel stöld, å ena sidan, samt mened, giftblandning, blodskam emellan barn och föräldrar, sedelförfalskning, ja till och med mordförsök och dråp, å den andra, bidrager sannerligen ej till utveckling af riktiga begrepp om den ena eller andra gerningens större eller mindre brottslighet.

Med anledning häraf och då utsigt för närvarande kanhända ej finnes att åvägbringa en väl behöflig större revision af strafflagen, men åsigterna, redan då frågan förra gången förevar, tycktes vara ense derom, att de itererade tjufnadsbrotten äro för strängt bedömda, har jag äran föreslå,

att Riksdagen för sin del besluter en författning, hvarigenom stadgas, att de tre första punkterna af 11 § 20 kapitlet strafflagen skola erhålla följande förändrade lydelse:

»Begår någon andra gången stöld; må tiden för straffarbete, hvartill han för den gerning gjort sig skyldig, ökas med högst två år.

Begår någon tredje gången stöld: ökes tiden för straffarbetet med högst fyra år utöfver hvad för den gerning första gången följa bör.

Kommer han åter fjerde gången eller oftare; dömes till straffarbete från och med fyra till och med tio år; dock må, der omständigheterna, äro synnerligen mildrande, tiden för straffarbetet till två år nedsättas. Inträffar fall, som i 6 § nämnes; då må till straffarbete på lifstid dömas.»

Jag föreställer mig, att en hvar, som närmare tänker på saken, skall erkänna att jag i detta förslag gått till väga med största moderation. För min enskilda del anser jag visserligen, att straffen skulle kunna än vidare nedsättas, men för att vinna det i min tanke bästa vill jag ej äfventyra det goda, hvarom jag hoppas att alla må kunna förena sig.

Stockholm i Januari 1872.

R. Carlén.

N:o 137.

Af Herr O. Thorell: Angående beviljande af låneunderstöd för sänkning af Rångdala-sjön m. fl. sjöar inom Elfsborgs län.

Att Sveriges landtbruk är dess modernäring lærer väl af hvar och en som känner våra inre förhållanden villigt erkännas, och att hvarje uppoffring som göres för dess förbättring är, icke blott för jordegaren en direkt vinst, utan måste för hela Svenska nationen blifva en indirekt fördel, torde väl enligt mitt förmenande icke kunna med giltiga skäl förnekas, men att det tillkommer jordegaren i första rummet att, utan Statens mellankomst, och så långt hans förmåga sträcker sig, göra allt för att förbättra sin jords produktionsförmåga, är jag lika villig som skyldig att erkänna; men då jordens förbättring icke kan verkställas utan drygare kostnader i och för sänkning af sjöar och större vattendrag, hvilka af den enskildes egna hjälpmedel icke kunna utföras, då anser jag att staten, derigenom att Riksdagen till sådana företag beviljar lån, bör uppmuntra den enskilda företagsamheten, ty det är icke blott den jordegaren, som genom vattensänkningen får sin jord torrlagd, som deraf drager nytta, utan äfven andra intill gränsande jordegare som blifva befriade från frostsador, som så ofta inträffa intill sådan jord som ligger vattensjuk; och att det finnes mången landbrukare som ofta sett sina gladaste förhoppningar om en god skörd svikna genom natt-